

Spomladansko urejanje okolja in kurjenje odpadkov

Spomladi je čas, ko začnemo urejati okolico, vrtove, njive ..., se pri tem znajdemo pred zagato, kam z vsemi zelenimi oziroma biološkimi odpadki. Najhitrejša rešitev se nam ponudi tako, da jih kar na kraju zakurimo. In potem se gost dim vije po dolini, naselju in smradi ter duši vse živo. Pa je to dobra rešitev?

Glede na čas, v katerem živimo, je ekologiji in varstvu okolja treba nameniti veliko večjo vlogo in tako tudi zato drastično spremeniti miselnost in ravnanje. Zaradi tega tudi evropske direktive narekujejo in opravičujejo prepoved kurjenja odpadkov v naravnem in bivalnem okolju, ki trenutno velja v Sloveniji. Sezona požarov v naravi se v zadnjih letih zaradi toplih in suhih pomladi in jeseni podaljšuje, najpogostejši povzročitelj pa je človek s svojo nepremišljeno dejavnostjo. Požare največkrat zanetijo lastniki zemljišč, ki želijo s kmetijskih površin odstraniti organsko maso zaradi lažjega obdelovanja ali zaradi čiščenja površin v prepričanju, da je to za kmetijsko površino koristno. Mnogi so namreč zmotno prepričani, da s požiganjem trajno uničijo plevel. Takšna oblika spravila organske mase s kmetijske površine je tako z vidika varstva okolja kot z vidika agrotehnike najbolj neprimerna in neutemeljena.

Glavni razlog za prepoved kurjenja je predvsem v tem, da se zaradi požarov v naravi povzroča tudi velika okoljska škoda in da se pri kurjenju širi neprijeten vonj, kar je posebej zoprno v urbanih okoljih. Posebej skrb vzbujajoče pa je dejstvo, da se zaradi ognja, ki ne razvije dovolj visoke temperature, **v zrak sproščajo strupeni plini, dim in saje, ki so po dognanjih strokovnjakov toksični in karcinogeni**. Strokovnjaki opozarjajo, da ima kurjenje rastlinskih ostankov negativne posledice za tla oziroma rodovitno prst. Pri kurjenju organske mase so tla izpostavljena visoki temperaturi. Visoka temperatura povzroča, da poleg mase, ki jo želimo sežgati, popolnoma propadejo občutljive vrste kmetijskih rastlin, ki bi jih še želeli obdržati. Ogenj in visoke temperature celo stimulirajo razvoj semena nekaterih trdovratnih plevelov, ki se jih bomo s težavo, predvsem pa z višjimi stroški, znebili. Površina sicer po sežiganju z zakasnitvijo ozeleni, toda botanična sestava vzniklih rastlin bo na takšnih površinah po biološki in krmni vrednosti bistveno slabša. Zaskrbljujoče je tudi dejstvo, da nekateri posamezniki celo ob razglašeni določeni stopnji požarne ogroženosti te ne spoštujejo in tako s kurjenjem ogrožajo življenja ljudi, živali, naravno okolje in premoženje.

Kurjenje in predpisi

Uredba o ravnanju z odpadki določa, da morajo biti vsi odpadki, tudi naravni, primerno obdelani, torej ali predelani ali odstranjeni v skladu z določili uredbe. To pomeni, da je tudi kurjenje odpadkov v naravi kot način njihovega nenadzorovanega odstranjevanja prepovedano.

V skladu z uredbo o obdelavi biološko razgradljivih odpadkov obdelava pomeni **kompostiranje, mehansko-biološko obdelavo** ali katerikoli postopek higienizacije teh odpadkov, nikakor pa ne sežiganje v naravnem ali bivanjskem okolju.

Opozarjamo, da je še posebno nevarno in prepovedano kurjenje odpadkov iz raznih **plastičnih mas, stiropora, ivernih plošč, ostankov barv, embalaže pesticidov in drugih kemijskih snovi**, na kar nas opozarjajo tudi občinski odloki o ravnanju z odpadki, ki za kršitelje (fizične osebe) predpisujejo globo v višini 400 EUR.

Nadzor nad izvajanjem kurjenja v naravi in bivanjskem okolju izvaja okoljevarstvena inšpekcija, policija lahko ukrepa v času razglašene požarne ogroženosti. Medobčinski inšpektorat in redarstvo, ki izvaja nadzor v primeru kršenja občinskih odlokov o ravnanju z odpadki, **bo v času urejanja okolice in vrtov še poostril nadzor nad izvajanjem odloka**.

Pripravil: Milan Konšak, medobčinski inšpektor